

K o š t i c k ý   z p r a v o d a j
(pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice)

11. číslo

12. listopadu 2007

Vážení občané!

Ať děláme, co děláme, v naší „redakci“ řádí šotek. Občas něco vytiskne jinak, změní jméno, nebo něco vynechá. Tentokrát si upravil po svém adresu webových stránek obce. Takže ještě jednou a správně: www.mesta.obce.cz/kostice/.

Pokud nemáte možnost internetového připojení, zajděte do místní knihovny, paní Štýbrová Vám ráda poradí, ukáže a pomůže.

Kontakty: uo-kostice@cmail.cz, 415 693541, 415 693540, a.skalska@seznam.cz, telefon 777 842882

Společenská kronika

V měsíci listopadu oslavují: paní Květuše Koutníková – 80 let

pan Jaroslav Pavlíček – 82 let

pan Miroslav Nims - 80 let

pan František Fryč – 86 let

Blahopřejeme!

V uplynulých dnech zemřel pan Josef Fryč.

Upřímnou soustrast!

V uplynulých dnech se narodila manželům Udatným dcera Karolína a manželům Majarovým dcera Eva.

Blahopřejeme!

Den historie

Ve dnech 27. a 28. října 07 se konala na sále Kulturního domu v Košticích výstava Den historie. Viděli jsme fotografie z dob dávných, ale i nedávných, místa, která dnes vypadají jinak, hledali jsme své přátele a kamarády, vzpomínali jsme (ukáplu i několik slziček)... Výstavu navštívilo také několik potomků koštických rodáků.

Po dobu výstavy byly k nahlédnutí také všechny kroniky a další cennosti, které se nám podařilo zapůjčit. Poprvé jsme viděli i novou kroniku obce, kterou vede neuvěřitelným způsobem paní P. Karfíková. Vyhledává totiž zpětně informace od roku 1965, třídí je a zapisuje.

Výstava byla slavnostně otevřena starostou obce panem Vlasákem. Ten poděkoval všem, kteří v tomto roce aktivně pracovali pro obec.

Zorganizování výstavy bylo časově velice náročným úkolem, a tak poděkování patří zejména paní A. Skalské a paní P. Karfíkové.

Miniraut připravily: paní Špiclová, paní Horová, paní Jarošová, paní Skalská.

Nepřehlédněte...

- Ve škole byla vyměněna všechna stará okna za nová, plastová. Řemeslníci samozřejmě nedodrželi domluvený termín, a tak se celá akce protáhla. Nejvíce práce měly s úklidem paní M. Kofrová a paní I. Kubáčová.
- Blíží se čas adventu. Paní I.Hellerová pomůže zájemcům o adventní aranžování vytvořit věnec nebo svícen. Tentokrát se platí poplatek 50 Kč, který bude použit na spotřebovaný materiál. Nemusíte tedy mít vůbec nic, a přesto si svůj výrobek odnesete domů. Termín bude upřesněn na plakátech a místním rozhlasem.
- V sobotu 1.12. 07 se na sále koná od 20 hodin zábava. Bližší informace na plakátech.
- Chcete, aby k Vám domů přišel opravdový Mikuláš s čerty a andělem? Volejte navečer J. Skalského (tel. 608 863 829), nebo kontaktujte V. Chaloupku ml. tel. (775130313).

Opět se objevuje vandalismus?

Na ostrově u Ohře došlo v průběhu uplynulých 14 dnů k poškození prvků dětského koutku. Je jasné, že se vzhledem k počasí zmenšil počet návštěvníků ostrova, a tak vznikly podmínky pro vandalské projevy primitivů (rozbité židličky pro děti, počmáraná nová lavička, poškozený domek, rozkradené hračky). Co na to říci? Co říci na to, že se hasičům ztratila dřevěná základna pro děti? Nic. Nedá se říci vůbec nic. Slušný člověk jen nechápavě kroutí hlavou.

Den jablka aneb Štrůdlování

Jablka patří k nejoblíbenějšímu ovoci ve střední Evropě. Košnice a okolí je proslulé jejich pěstováním (viz samostatný článek).Sejdeme se 17. listopadu v 15 hodin v zasedací místnosti (knihovně) OÚ na společné akci. Přineste cokoliv, co je z jablek (štrůdl, koláč, křížaly, kalvados ☺...). Vzájemně ochutnáme přinesené vzorky a vyměníme si recepty. Prosíme Vás, abyste ten svůj recept s postupem práce přinesli čitelně napsaný. Vše hned zpracujeme a Vy si odnesete Jabličkovou kuchačku.

Pokud má někdo zájem o dopravu, zavolejte na OÚ (tel.: 415 693541). Zajistíme ji pro Vás.

Mikulášská nadílka

V sobotu 1. prosince v 15 hodin se na sále Kulturního domu v Košticích uskuteční Mikulášská nadílka pro děti. Součástí akce je i krátká pohádka. Balíček od Mikuláše dostanou děti do 15 let, jejichž alespoň jeden z rodičů má trvalý pobyt v obci.

Děti a dárek rodičům

Ve spolupráci s paní H. Hoblíkovou (tvoří nádherná ručně malovaná trička) pořádáme dílnu výtvarných činností, kde si mohou děti vyrobit dárek k Vánocům pro maminky či babičky. Kdy a kde se sejdeme, bude upřesněno místním rozhlasem. Poplatek za spotřebovaný materiál je 30 Kč. Prosíme vás, řekněte to svým dětem. Bližší informace u paní Skalské a paní H.Hoblíkové.

Vánoční výstava

Před vánočními svátky chystáme malou vánoční výstavu. Prosíme Vás, abyste nám zapůjčili různé předměty s vánoční tematikou (vyšívaní, upečené perníčky...). Kontaktujte p. Petru Karfíkovou (karfikova.petra@seznam.cz, tel.: 605 592755) nebo p. Skalskou (kontakt viz výše). Abychom mohli vše připravit, potřebujeme předměty do konce listopadu. Děkujeme.

Vzpomínání

Tentokrát nás vzpomínání zavede do jižních Čech, kde žije koštický rodák- pan Blíženec. Ten pochází z rodu, který je pro Košnice významný. Z rodu Ortů. Přenesme se tedy ve vzpomínání na přelom 19. a 20. století....

Rod Ortů

Rod Ortů pochází z východních Čech. V roce 1882 koupil Jan Ort pro svého syna Josefa a jeho ženu Antonii od Josefa Johna mlýn v Košticích nad Ohří. Josef Ort se pustil do přestavby mlýna. Nahradil pohon šesti vodními koly turbínami, instaloval parní stroj, na světové výstavě v Paříži nakoupil moderní mlecí stroje, provozoval elektrárnu i pekárnu, jež sloužily i potřebám obce Košnice. Finanční krizi, zaviněnou překotným

(*Ortovi se synem Karlem a dcerou Marií*) investováním, řešil odjezdem za výdělkem do Ameriky. Po návratu přestavbu mlýna dokončil a ten se stal Prvním českým automatickým mlýnem.

Josef Ort byl podporovatelem mnoha spolků a kulturních organizací, v letech 1896-1902 byl i starostou obce Košnice. Byl významným nositelem pokroku – prosadil zřízení pošty v obci, byl hlavním akcionářem výstavby trati Libochovice – Louny, měl první telefonní spojení, zakládal hospodářské družstvo v Libochovicích atd...

Z manželství Josefa a Antonie se narodily dvě děti – syn Karel a dcera Marie. Karel Ort se narodil 1. února 1889 v Košticích. Vystudoval reálku v Lounech a v Praze a poté vstoupil na českou techniku v Praze, studium ale dokončil na vysoké škole v Karlsruhe. Od mládí se zajímal o technické a přírodní vědy a zvláště o nový obor, jiskrovou telegrafii a její využití. Po ukončení studií pracoval ve firmě Kolben, v Lorenzových závodech v Berlíně; zde také studoval obory bezdrátová telegrafie a vysoké frekvence. Doma v Košticích trávil veškerý volný čas studiem a pokusy, které prováděl s ing. Riegerem. Otec Josef mu na ostrově postavil laboratoř, jejíž součástí byl i 36 m vysoký stožár. V roce 1914 žádá ve Vídni povolení k provozování vysílací stanice, které bylo zamítnuto, neb v čase jednání došlo k sarajevskému atentátu. V roce 1915 odjíždí studovat do Švédska a odtud se vydává lodí na inspekční cestu na Island. Loď je však z důvodů války nucena přistát v New Yorku. Tak se Karel nechtěně dostává do Ameriky. S pomocí otcových přátel se uchytil u Western Electric, kde dosahuje vynikajících výsledků. V roce 1916 vstupují USA do 1. světové války, firma se stává součástí válečného výzkumu a Karel Ort je jako cizinec propuštěn, dále ale koná pokusy pro Research Corporation ve vlastním bytě. Předmětem jeho zájmu jsou především elektronové lampy. Pro nedostatek financí se nechává zaměstnat u Westinghouse Lamp, kde se zanedlouho stává produkčním inženýrem celé továrny. Později přechází do výzkumného týmu Itala Marconiho.

Po skončení války se Karel chystal k návratu domů. Ve spolupráci s otcem a přáteli se připravoval podnikat v oboru radiofonie. Otec Josef mu již zakoupil v Praze pozemky na výstavbu nového podniku (později Tesly Holešovice). Na podzim 1919 přijel krátce domů do Koštic, aby zjistil stav výstavby závodu, seznámil se s politickou i hospodářskou situací v nové Československé republice a hlavně zajistil patentovou ochranu svých vynálezů. Po měsíci se vrátil do Ameriky dokončit své závazky u Marconiho, aby se do Koštic mohl vrátit s čistým štítem. Osud ale rozhodl jinak. Nadaný odborník podlehl epidemii španělské chřipky a zemřel v New Yorku 1. února 1920. Za pomoci amerických přátel bylo jeho tělo přepraveno do vlasti a v květnu 1920 pochováno do rodinné hrobky v Košticích.

Majetek, vybudovaný mlynářem Josefem Ortem, spravovala po jeho smrti v roce 1927 jeho žena Antonie. Dcera Marie, Karlova sestra, narozená 1887 v Košticích, se vdala do Starého Kolína za mlynáře Vojtěcha Loupala. Poslední rekonstrukci mlýna provedla v roce 1947 vnučka Josefa Orta Marie Loupalová (nar. 1912) se svým manželem Josefem M. Blížencem. Mlýn proto byl v roce 1948 znárodněn ve velmi dobrém stavu. Po roce 1989 byly zdevastované objekty vráceny restituentům a později prodány současnému majiteli, který obnovil vodní elektrárnu a postupně objekty rekonstruuje.

O jablku

Vánocích hledáme v rozkrojeném jablku hvězdičku na důkaz zdraví po celý následující rok.. Až to své jablko rozkrojíte, s chutí ho snězte! Jablko, to je totiž zdraví samo!

Jablko je nejdůležitější ovocný strom, je rozšířen ve velkém množství odrůd po celém mírném pásmu severní polokoule a nověji i v Australii. Kolébkou jablek je pravděpodobně stř. Asie, odkud byla rozšířena po Evropě Řeky a Římany. Úpadkem říše Římské upadla jablko v zapomenutí,

pěstována byla pouze ojedinele v zahradách klášterů. Určitější zprávy nalézáme ve 15. stol., kdy se ve Francii objevuje jeden z nejznámějších druhů - renety.

Různým šlechtěním vznikly naprosto různé skupiny odrůd. Ve střední Evropě se rodí jablko poměrně nejmenší, ale nejtrvanlivější, odtud na východ jsou jablka největší, ale méně uspokojiví jakostí, kdežto jižní a západní Evropa má jablka nejkrásnější. V Čechách bylo jablko oblíbeno od pradávna, většina našich starých letopisců se o něm hojně zmiňuje. Dnes je známo skoro 2000 odrůd.

Dle doby zrání se dělí jablka na letní, podzimní a zimní. Jako každá jiná ovocná země mají i Čechy svoje vlastní odrůdy, z nichž nejrázovitější je panenské. V posledním čase přibyla celá řada odrůd, např. malinové z Holovous, zapovězené, košíkové, jaroměřské apod.

Už jsme se zmínili o tom, že jabloň původně pochází z Asie, kde rostla jako planý strom. Protože ale lidé objevili lahodnou chuť a léčivou sílu jejích plodů, rozšířila se po celém světě.

Pravidelnou konzumací jablek významně přispíváme k udržení svého zdraví, jablek se můžeme i léčit.. Další úžasnou vlastností jablek je, že má schopnost naše tělo zbavovat jedů, váže je na sebe a následně je odvádí z těla ven. Jsou to například těžké kovy, jako rtuť a olovo. Jablko je jako významný zdroj vitaminů a minerálů

Výhodou jablek je, že na rozdíl od mnohého jiného ovoce nám při dodržení správných skladovacích podmínek vydrží i dlouhé měsíce.. mohou být tedy naší přirozenou a čerstvou zásobárnou vitaminů a minerálů po celý rok. V jablku najdeme mnoho vitaminu C v dužině, ale hlavně ve slupce. Neméně důležité jsou minerály uložené v těchto plodech, především hořčík, železo, vápník a draslík. Jablko nám nabízí i mnoho karotenu, přírodního antioxidantu, a spoustu pektinu, který je tím pravým čistěčem našeho těla. Kombinace těchto důležitých látek dělá z jablek opravdového anděla strážného našeho zdraví a posiluje naši imunitu.

Jablko chrání náš cévní a oběhový systém

Už po mnoho generací se jablko používá k léčení nemocí cévního systému. Jedním z jeho prokázaných účinků je schopnost snižovat tzv. škodlivý cholesterol v krvi. Tím nás pomáhá chránit před civilizačními chorobami, jako jsou vysoký krevní tlak, křečové žíly, infarkt.. a obsaženými látkami zároveň posiluje naše cévy a žíly, dokonce pomáhá stabilizovat hladinu cukru v krvi. Abychom těchto blahodárných účinků mohli opravdu využít pro své zdraví, měli bychom denně sníst alespoň 1-2 jablka, což jistě není žádný náročný úkol, uvědomíme-li si, jaké další pozitivní účinky nám poskytuje...

Jablko a jeho léčivý vliv na trávení

Už naši předkové používali jablka k léčení zažívacích problémů. Toto ovoce je pravým elixírem pro naše střevo, která čistí a chrání před mikroorganismy. Pomáhá nám s léčbou střevních katarů i zánětů žaludku i střev. Konzumace jablek je příjemnou prevencí nemocí našeho trávicího systému.

Jablko není pouze potravinou, ale především lékem. Pokud chcete udržovat svůj organismus v dobrém stavu, snězte každé ráno a každý večer jedno jablko. Pozor na chemicky ošetřenou slupku, proto jablko omyjte pod tekoucí vodou. Jablka obsahují množství minerálů a vitaminů, které výrazně posilují organismus. Mimo to mají protizánětlivý, mikrobiální a krvetvorný účinek, doporučují se i diabetikům. A nyní konkrétní příklady:

Jablka, především zelená, léčí střevní katary. Stačí je nastroumat a hned sníst. Za dva dny by mělo být po kataru. V případě zácpy konzumujte každé ráno, ale i během dne, kyselá zelená jablka, která povzbuzují činnost střev. Sladká jablka léčí vředy žaludku i dvanácterníku. Všechny druhy jablek snižují hladinu cholesterolu a pomáhají urychlit průběh chřipky. Při chřipce a horečce pomáhá, pokud sníte za tři dny 1 až 1,5 kg jablek. Čím šťavnatější, tím lepší. Strouhaná jablka léčí i poruchy trávení, vodnatelnost, dnu, revmatismus, sklerózu, chudokrevnost, vysoký krevní tlak, závratě, šumění v hlavě. Čaj ze sušenýchjabloňových listů pomáhá při chrapotu a ztrátě hlasu. Při bronchitidě a revmatismu je třeba pít celé dny _odvar z jablek. Připravíme si ho tak, že vaříme patnáct minut tři jablka v litru vody. Stejně účinky má odvar z jablečných slupek (rozdrcené jablečné slupky v poměru lžíce slupek na 2 dcl vody necháme půl hodiny louhovat.) Odvar z jabloňových květů (30 g na 1 l vody) zmírní záchvaty kašle. Čerstvá kaše z jablek pomáhá při

léčení popálenin, omrzlin a těžko se hojících ran. I příliš opálenou pokožku (zarudlou, spálenou) můžeme ošetřit kaší z jablek.

Jablečný ocet snižuje nadváhu, spaluje tuky a potlačuje pocit hladu. Čerstvá jablečná šťáva, používaná na zvlhčení kůže, posiluje a regeneruje pokožku tváře a dekoltu.

Neexistuje zdravější svačina než jablko. Jablko má málo kalorií a vysoký obsah fruktózy. Tento jednoduchý cukr pomáhá udržovat stálou hladinu cukru v krvi, což blahodárně působí na naši nervovou soustavu. Tak se s chutí zakousnete 😊!